

BARKOD

MARKETİN İÇ SESİ

Ağustos 2020

Sayı: 2

MARKETLERDEN
BİR SES
YÜKSELİYOR!

"Hoş geldiniz, indirim kartınız var mıydı?"

"Şu ürünler indirimde girdi almak ister misiniz?"

**"Dıt dıt dıt. 8690744300035.
"NE KADAR DA YAVAŞSINIZ!"**

**" BAŞKA KASA NEDEN AÇILMIYOR"
" NE BEKLİYORUUUUZZ?"**

**"İyi günler, yine bekleriz." "
Hoş geldiniz indirim kartınız var mı?"**

**" Bu ürünü almayacağım"
" Arkadaşlar iptaaall var, iade var"**

**"Tekson kimde, etiketler alınmamış,
afişler hala takılmamış ."**

**"ön yüz neden yapılmamış , ürünler
hala yerde"**

"Hadi hadi çok yavaşsınız."

**"Baksana şuna turp gibi geçen gün
hastaymışta işe gelmemiş , onun
yüzünden müdür bize kızdı
ONUN YÜZÜNDEN çok çalıştık ."**

**"Mal geldi mal vurun. Benim mesaim
bitti ama" "Sktleri ayarlamadın ki
nereye gidiyorsun?"**

"OF mesaim bitti hala burdayım."

**"Çok acıktım , çok tuvaletim geldi
ama kasa çok yoğun ."**

Açılış

Çalışmak kolay değil. Hele market işçileri için. 8 saat bazen 12 saat mesai olabiliyor. Özellikle hafta sonu ve resmi tatillerde daha fazla yoruluyor market işçileri. Öyle ki aynı ortamda olmalarına rağmen arkadaşlarıyla birbirlerini göremezler bile. Hemen her gün gelen vergi ve zamlardan dolayı yoksulluğun ve işsizliğin revaçta olduğu ülkemizde market işçilerinin birçoğu aslında üniversite mezunu fakat hem yöneticilerin hem müşterilerin gözünde bir köleden farkı yok. Birçoğu, biz onlara "siz" diye hitap ederken onlar bizi hiçleştirip kendini yücelterek "sen" diye hitap eder. Oysa her birinin farklı bir hikayesi var. Kimi ev geçindirmek zorunda kimi okul için harçlığını kazanmak zorunda, sonuçta hepsinin ortak kaderi bu işe ihtiyaçlarının olması ve bu yüzden birçok şeye sessiz kalıyorlar. Ağır çalışma şartlarından dolayı bütün hayatları işten ibaret oluyor ve sosyalleşemiyorlar. Fakat bu artık kader olmamalı susmayı seçmek yerine içimizdeki çığlığa kulak verip sesimize ses katmalıyız. Saatlerimizi günlerimizi barkodla geçirdiğimiz için dergimizin adını BARKOD diye seçtik. Barkodlar yöneticiler için çok önemli oysa işçilerin bir barkod kadar bile değeri yok. Ancak bizim hayatlarımız barkodlardan daha değerlidir.

**BARKODLAŞMAYACAĞIZ
BARKODLARI PARÇALAMAYA GELİYORUZ.**

 barkodmarketinicesi

 barkodmarket

 0530 231 77 47

EkmeK ve Onur gazetesi özel sayıdır.

BARİKOD

SALGINDA MARKET İŞÇİLERİ

Deprem, sel, salgın hastalık gibi bütün olağanüstü durumlarda mola vermeyen aksine olağan iş gücünden daha fazlası beklenen sermaye tarafından işçiye sadece makine gözüyle bakıldığı hatta kazanılmış haklarını gasp etmek için gerekli yasaların çıkarılmasının fırsata çevrildiği dönemdir. Elde ettikleri ciro artışından dolayı yaptıkları kâr, sektör içindeki saha yöneticilerinin hesap ettikleri prim ağızlarının sulanmasına yetti de arttı.

Bu pandemi döneminde perakende sektöründe çalışan bir işçi olarak duygu ve düşüncelerimi paylaşmak isterim. Bütün arkadaşlarım, inan ki binbir emek ve korkuyla yüzleşerek can sipihane şeklinde mesailerimize gittik. Birebir insanlarla temas halinde bulunduğumuz bu dönemde işveren nezdinde ciddi bir emek sömürüsüne ve ağır koşullara maruz kaldık. Peki yaşadığımız sıkıntılar giderildi mi? Maalesef ki hayır! Karşılık olarak yine sadece kendi çalıştığımız markette harcayabileceğimiz çeklere yatan bir miktar sus payı verildi. Gerekli araç gereç temini için bile savaşmak zorunda kaldık.

Sağlık işçilerinden sonra en çok risk grubunda olan market işçileridir. Buna rağmen çalışma saatlerimizin düşürülmesini beklerken aksine saatlerimiz daha çok arttı. Biz bunları yaşarken bağlı bulunduğumuz işçiyi temsil eden sendika başkanları ve sendika temsilcileri ne yapıyordu acaba? Yaşadığım ve gördüğüm kadarıyla sokağa çıkma yasağı ve pandeminin getirdiği yasaklara harfiyen uyduklarıydı. Bizler için ellerini taşın altına koymadıkları maalesef gerçeğimizdi. Bizlerin ve ailemizin sağlığıyla apaçık kumar oynandı. İşveren için kapıda bir sürü işsiz bekleyen insan vardı ve biri gelir biri giderdi. Hizmet verdiğimiz insanların bakış açıları elbette daha farklıydı. Onlar için her defasında değişen hayatında belki bir daha karşılaşmayacağı insanlardık.

Yüz yüze hizmet verdiğimiz müşterilerin bizi bir üründen farklı görmediklerini düşünüyorum. Özellikle bu pandemi sürecinde; gerek kaba davranışları, gerek içerde yiyip , içtiği ürünün boş ambalajını uzatan bu insanların ne kendilerine ne de işçiye saygısı olmayan binlerce müşteriye şahit olduk. Adı üstünde 'müşteri' idiler yani anlığımızın teriydiler. İstisnalar yok değildi elbette onlar da kaideyi bozmadılar benim nezdimde. Günde en az 10 saat çalışan, kamu hizmetinde bulunan bizler hiç mi alkışı hak etmedik? Değer görmek bir yana işimiz olduğu için sahip çıkmamız gerektiğini söyleyen mesai arkadaşlarımız da vardı.

BİRLİKTE OLURSAK BİZ OLURUZ TEK OLURSAK YOK OLURUZ...

Bizler eve ekmek götürmekle hem kendi sağlığımız hem de ailemizin sağlığıyla sınıanan insanlarız. İşverenlerin hükümetle işbirliği içerisinde işçilerin haklarını gasp ettiğini bu süreçte daha net bir şekilde görmüş olduk. Biz de tabi kazanılmış haklarımızı vermemek için işyerinde gerekli olan mücadeleyi daha çok büyüttük. Aslında birlikte olursak neler başarabileceğimizi görmüş olduk. Bize dayatılan zorla imzalatılmaya çalışılan yasal olmayan evraklara ve kullanılan yıllık izinlere toplu şekilde tepki göstererek geri adım attırmış olduk.

MARKETÇİNİN BİR GÜNÜ

09:00- Of yine alarm sesi. Biraz daha uyumak istiyorum ama kalkmalıyım.

10:00- İçim hiçbir şey almıyor ama sıkı kahvaltı yapmalıyım , akşam yemeğine ne zaman çıkarım belli değil, hafta sonu kesin geç çıkarım.

11:00- Şimdiden çıkayım trafik vardır şimdi geç kalırsam yerim yine paparayı. Zaten 1 saat yolda gidiyor.

12:30- Off yine çok kalabalık, nefret ediyorum hafta sonlarından. Ne var sanki bu kadar alışveriş yapacak.

Bir tek bizde mi para yok?

13:00- Kasada da para kalmadı, her gelen para bozduruyor.

15:00- Derdi olan bize patlıyor psikolog mu yuz kasiyer miyiz anlamadım? Bizi gören yok ki.

16:00- Çooook yoruludum

17:00- Kaç saat oldu hala molaya çıkamadım.

18:00- Ohh sonunda çıkıyorum.

Nerdeyse altıma yapacaktım, acıttım ya.

19:00- Yine egolu bir müşteri Bir barkod için bu kadar tantanamı olur madem öyle alsaydın barkodlusunu.

20:00- Ne konuştunuz arkadaş poşet poşet diye ohhh oldu hepinize canıma değsin. Poşetleri yılarca bize açtırdınız.

21:00- Hala azalmadı yoğunluk. Abla banane senin kocandan, özelini anlatıyorsun. Zaten o kocadan da bir halt olmaz.

22:00- Çok şükür kapanış geldi

22:15- Yeter artık kapansın mağaza evimize gidelim. Son müşteri hiçbir zaman sevilmez.

22:30- Çok yoruludum bugün, koşarsam belki yetişirim otobüse

23:35- Bu saatte bir şey de yenmez ama çok acıttım

00:30- Hemen uyuyup dinlendirmeliyim bedenimi. Yarın yine iş var...

BARİKOD

DÜNYANIN EN SOSYAL MESLEĞİNİ YAPAN "ASOSYALLERİZ"

Perakende sektöründe çalışıp kendimize ne kadar zaman ayırabiliyoruz! Çalışma saatleri ve sektörün zorluğunu da ekleyince patlamaya hazır bir bomba gibiyiz. Sürekli mesai saatlerimizi doldurmaya çalışıyoruz.

Hayata dair, yaşamaya dair ve yapmak istediklerimiz yokmuşçasına çalışıyoruz. Neden ve niçin? Çalışırken kendimizi soyutlamak, sadece günü bitirmeye çalışmak zorunda kalıyoruz. Belki de mağazaya gelen müşterilerin bize robotmuşuz gibi davranmaları bu yüzdendir. Ne dersiniz?

Sahi hobi neydi? Hobi yaratabiliyor muyuz? Bugünkü yaşam koşullarında zorunlu ihtiyaçlarımız için çalışıyoruz; hayattan zevk almak, mutlu olmak için çalışmak neredeyse

imkansız. Oysaki bizler, sadece maddiyat için değil, manevi tatmin için de çalışmak istiyoruz. Fakat bizim ülkemizde bu istek pek de geçerli değil maalesef. Birçoğumuz okuduğumuz mesleği bile yapamıyor, kendi alanlarımızda iş bulamadığımız için market sektöründe çalışıyoruz. Ve tek amacımız mesaimizi doldurup günü bitirmek oluyor. Peki bu şekilde yaşamak zorunda mıyız? Cevabımız Hayır ise çözüm için bir araya gelmeliyiz.

NEYİ PAYLAŞAMIYORUZ, ASGARİ ÜCRETİ Mİ?

Parça parça olmuşuz, nedeni nedir? Aynı ortamda çalışıyoruz , ücretimiz aynı ama parça parçayız yan yana gelemiyoruz , gruplaşıyoruz ve çekişmelerimiz oluyor. Dedikodu almış başını gidiyor, o sana bunu dedi, bak o şöyle yaptı, o bizi çekemiyor, boşver onu aramıza almayalım '. Biz asgari ücretliler olarak neyi çekemiyoruz, birbirimizi mi yoksa? Birbirimize düşmemiz tesadüf mü, yöneticilerin ve işverenlerin taktiği mi?

Başka seçeneğimiz yok mu? Kendi işyerlerimizi biz belirleyemez miyiz? Cevabımız evet, kesinlikle belirleyebiliriz. Yapmamız ve yaratmamız gereken dayanışmayı, kardeşleşmeyi güçlendirmek. Farklı kimliklere ve kültürlere sahibiz fakat aynı çatı altında, aynı koşullarda ekmek paramız için çalışıyoruz. Aşağılanmalar, hakaretler ile bizi ayırıştırma, düşmanlaştırmaya çalışanlara karşı birlik olarak cevap verebiliriz. Öfkemizi doğru yere, emeğimizi sömüren işverene karşı yönlendirebiliriz.

EVĐEN İŞE İŞTEN EVE SON!

Her sabah kalkar işe gideriz saatimizi doldurur yine eve dđneriz. Biz markette çalışan işçiler olarak yan yana geldik. Markette yan yana gelmek oldukça gc bunun da nedeni vardiyaların çok dağınık olması, günlük sorunlarımız ve geçim derdiyle uğraşmak zorunda oluşumuz .

Hepimiz robotlaŐmaya baŐladığımızı fark ettik. Sorunların etrafında dđnp duruyoruz sorunlar; iŐ yeri baskıları, geçim sıkıntısı ve marketlerde müŐterilerle uğraşmak .

Sorunlarımızı ozemiyoruz. ozememe sebebimiz yan yana gelememek. Hepimiz aslında aynı sorunlardan dert yakınız. Ama bu sorunlarımızı ortaklaŐtıramıyoruz. Biz de ortaklaŐmak, anlatmak ve ozm bulmak için işçi tiyatrosuna baŐladık. Tiyatro insanı insana anlatmada en güzel sanattır. Sanat iŐçilerden uzakmıŐ gibi gelir, aksine asıl sanatı bizler yaparız. Bu dünya işçiler varsa vardır. Nasıl ki dünyayı yaratıyorsak ellerimizle kendi tiyatromuzu da sanatımızı da

kendimiz yaratırız diye yola çıktık. Pandemi sürecinde ara versek de çalıŐmalarımız 1 yıldır sürüyor. Kendi sorunlarımızdan nasıl çıkabileceğimizi oyunlaŐtırdık. ÇalıŐmalarımız ile aslında çok Şey baŐardık: dost olduk , arkadaş olduk, diğer işçi arkadaşlarımızla yan yana geldik , aramızda ciddi bir güven oluŐtu. Bir nebze de olsa istediklerimizi baŐardık. Tiyatromuzu sergilemek için bu günlerin geçmesini sabırsızlıkla bekliyoruz.

Her meslek zordur. Marketlerde çalışmak insanlarla uğraşmak çalışmayı daha da zorlaştırıyor ve ağırlaştırıyor. Gün boyu yüzlerce çeşit insanla karşı karşıya geliriz. Kimi bizi parasıyla satın alacakmış gibi davranır, kimi başkasına kızıp sinirini bizden çıkarmaya çalışır. Çünkü müşteri her zaman haklıdır ve bizler insan değilizdir. Markette en zor bölüm 'kasadır' çünkü doğrudan müşterinin muhataplarıyızdır. Kasalar, müşterinin marketten ayrılıp gideceği

çıkış noktası olduğu için müşteri, market içinde ne yaşadıysa, hangi problemleri içinde biriktirdiyse bu çıkış noktasında parasıyla beraber döküp gider. Müşteri daima haklı ya, her ne yaşıyorsak; hasta da olsak, müşteriden azarı yöneticiden paparayı yesek bile gülümsemek zorundayız. Aslında yaşadığımız sorunları kişisel algılamamak gerekir.

Peki hepimizin yaşadığı özellikle kasiyerlerin çok daha yoğun yaşadığı bu problemlerden nasıl çıkabiliriz, işimize nasıl renk katabiliriz? Müşterilerin deşarj olması için şikayet kutuları var da neden işçilerin müşteri şikayet kutusu olmasın. Bizim bulduğumuz yöntemi siz de uygulayabilirsiniz DÖK İÇİNİ RAHATLA KUTUSU. Kendi kutunuzu kendiniz oluşturabilirsiniz. Ayakkabı kutusunu kapağıyla beraber hediye paketi yapıp üstünden kağıt atacak kadar bir kesik açın. İşte size deşarj yöntemi. Müşteriyle yaşadığınız sorunları, işyerinizle ilgi fikirleri veya işyerinde yaşadığınız sorunları isimsiz bir şekilde yazıp içine atın. Ve belli bir tarih belirleyip hep birlikte açıp okuyun. Biz işçiler sorunlarımızı çok fazla dile getiremediğimiz ve korktuğumuz için bu biçimde daha rahat dile getirebiliriz. Hem eğlenceli oluyor hem de yöneticileri, yaşadığımız sorunlara karşı uyarıyor oluyorum. Ve biz de kendimizi ifade etmiş oluyor aynı zamanda fark etmediğimiz birçok şeyi de görmüş oluyoruz.

DÖK İÇİNİ RAHATLA KUTUSU

YAVAŞ DEĞİL, EKŞİĞİZ !

Neden yavaştın , kaplumbağa mısın biraz daha hızlı .

Saatlerce kasada otururuz yüzlerce müşteri gelir ve hep bizim hızlı olmamız beklenir. O kadar çalışmamıza rağmen hala yavaş olmamızdan bahsedilir. Saatlerce aynı kasada aynı hareketle dururuz. Bunun yanında bel ağrısı , boyun ağrısı çekeriz. Belirli bir süre sonra omuzlarımız ağrı-maya başlar. İşveren, yavaş olduğumuzu söylemeye devam eder.

Peki asıl sorun yavaş olmak mıdır? Hayır. Asıl sorun eksik eleman ile çalışmak zorunda oluşumuz. Üç kasiyerin yapacağı işi bir kasiyere yıkmak. Daha yoğun çalışmak yani hızlı çalışmak, durmadan çalışmak. Maliyeti düşürmek için daha az elemanla kar peşinde olurlar olan bizlere olur. Bize söylenen ise eleman fazlalığının olduğudur!

Hepimiz aynı sorunla yüz yüzeyiz. Hız, hız, hız.

Aynı baskıyı ben yaşıyorum ya sen de yaşıyorsun unutma. Eğer bugün sorunlarımızı ortaklaştırmazsak yarın daha da eksik olacağız . Patronlar az elemanla idare ettiğimizi gördükçe daha az nasıl olur diye eleman kısıtlamasına gidiyorlar. Yapmamız gereken korkusuzca sorunlarımızı dile getirmek, dile getirmekten korkmamak . İşten atılmaktan mı korkuyoruz emin olun bundan dolayı kimse işten atılmadı. Yanımızdakini ikna edip Yanımızdaki işçi arkadaşımıza güvenmeliyiz. Böylece daha çok eksilmez, eksik olan yanımızı tamamlar ve biz tamamlandıkça da güçleniriz. Bir kişi sadece hafif bir esinti yaratır ve rüzgara yön veremez ama; bir çok kişi bir araya gelirse rüzgar olur ve rüzgara yön verir.

Şiir Köşesi

İSTENEN MÜŞTERİ

Gözleriyle süzmeyecek
Fesatlık etmeyecek
Bir müşteri istiyorum

Barkodunu alıp gelen
Parasını bozdukça gelen
Bir müşteri istiyorum

Halimden anlayacak
Sebzelerini tartacak
Bir müşteri istiyorum

Konuşurken tebessüm eden
Kibrarlığından ödün vermeyen
Bir müşteri istiyorum

Market İşçisi Köle Değildir

Tüm emekçi dostlarımızı, dergimize yazmaya davet ediyoruz. Sorunlar paylaştıkça, mücadeleyi büyüttükçe çözülür. Şiir, yazı ve haber paylaşımlarınızı sosyal medya hesaplarımız ve iletişim numaralarımız aracılığıyla bizlere iletebilirsiniz.

BARIKOD